

Lieksanjokeen ja Pieliseen kohdistuvien kalatalousmaksujen käyttösuunnitelma vuosille 2023-2028; Lieksa, Nurmes ja Juuka

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on vahvistanut vesilain (587/2011) 3 luvun 15 §:n nojalla alla mainittujen Lieksanjoen-Pielisen alueen kalatalousmaksujen käyttösuunnitelman vuosille 2023-2028.

Luvanhaltijat, hankkeen nimi sekä lupapäätös, x) = viittaus diaarinumeroon

- 1) Kemijoki Oy, Pankakosken voimalaitos, ISVEO 98/1963, 17.9.1963
- 2) Pankakoski Mill Oy, Pankakosken tehdas, ISAVI 34/2016/1, 25.8.2016
- 3) Lieksan kaupunki/Lieksan Vesi, jätevedenpuhdistamo, ISY 114/08/2, 18.11.2008
- 4) Nurmeksien Vesi Oy, Mikonsalmen jätevedenpuhdistamo, ISY 127/09/2, 5.11.2009
- 5) Juuan kunta, jätevedenpuhdistamo, ISAVI 33/2011/1, 7.3.2011
- 6) Tulikivi Oyj, Vaaralammen ja Koskelan kaivospiirit, ISAVI 42/2018/1, 13.12.2018

Asian vireilletulo, tiedoksianto ja vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyysi 28.4.2022 jakelussa mainituilta tahoilta esityksiä kalatalousmaksujen käytöstä vuosina 2023-2028.

Lisäksi ELY-keskus varasi hallintolain (434/2003) 41 §:n mukaisesti vaikuttamismahdollisuuden myös muille, kuin asianosaisille hallintolain 62 a §:n mukaisella julkisella kuulutuksella 28.4.2022, joka oli nähtävillä Lieksan ja Nurmeksien kaupungissa ja Juuan kunnassa sekä ELY-keskuksen verkkosivulla 20.5.2022 asti.

ELY-keskus piti edellä esitettyä laajempaa, erillistä kuulemista hallintolain 41 §:n mukaisesti ilmeisen tarpeettomana.

Lausunnot, muistutukset ja esitykset

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ei saanut yhtään lausuntoa, muistutusta tai esitystä asiassa.

Päätös kalatalousmaksujen käytöstä

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vahvistaa seuraavan Lieksanjokeen ja Pieliseen kohdistuvien kalatalousmaksujen käyttösuunnitelman vuosille 2023-2028:

Lieksanjokeen ja Pieliseen kohdistuvien kalatalousmaksujen käyttösuunnitelma vuosille 2023-2028, Lieksa, Nurmes ja Juuka	
Luvan haltija, velvoitteen nimi, kunta, (velvoitekoodi), kalatalousmaksu v. 2022	Toimenpiteet vuosittain Kalojen ikäkoodit ja muut merkinnät: 2v = 2-vuotias, 3v = 3-vuotias, REL = merkitty rasvaevän poistoleikkauksella, cm/g = keskipituus/-paino
Kemijoki Oy, Pankakosken voimalaitos, Lieksa, (07-040), 25 418,28 €	Istutetaan <u>Lieksanjokeen tai jokisuulle Pieliseen</u> 1. Kookkaita rasvaevällisiä 2v tai 3v järvilohia (väh. 22 cm/100 g) raha-arvolla 8 500 euroa. 2. Rasvaevällisiä 3v taimenia tai 2v taimenia (väh. 24 cm) raha-arvolla 10 000 euroa. 3. Kookkaita 2v REL järvilohia (väh. 22 cm/100 g) raha-arvolla 3 500 euroa. 4. Lopulla raha-arvolla (noin 3 418,28 euroa) 3v REL taimenia.
Pankakoski Mill Oy, Pankakosken tehdas, Lieksa, (07-099), 6 600,00 €	Istutetaan <u>Lieksanjokeen tai jokisuulle Pieliseen</u> 1. Kookkaita 2v REL järvilohia (väh. 22 cm/100 g) raha-arvolla 3 300 euroa. 2. Lopulla raha-arvolla (noin 3 300 euroa) 3v REL taimenia.
Lieksan kaupunki/Lieksan Vesi, Lieksa, (07-126), 5 980,00 €	Istutetaan <u>Lieksanjokeen tai jokisuulle Pieliseen</u> 1. Kookkaita 2v REL järvilohia (väh. 22 cm/100 g) raha-arvolla 3 000 euroa. 2. Lopulla raha-arvolla (noin 2 980 euroa) 3v REL taimenia.
Nurmeksen Vesi Oy, Nurmes, (07-136), 4 160,00 €	Istutetaan <u>Pieliseen, Mikonniemeen/Mikonsalmeen</u> 1. 3v REL taimenia
Juuan kunta, Juuka, (07-091), 1 210,00 €	Istutetaan <u>Pieliseen, Retulahteen/Louhiniemeen</u> 1. 3v REL taimenia
Tulikivi Oyj, Juuka, (08-329), 1 300,00 €	Istutetaan <u>Pieliseen, Nunnanlahteen</u> 1. 3v REL taimenia

Istutettavat järvilohet ja taimenet ovat yleistä Vuoksen vesistön kantaa, tai ns. Pielisjoen-Lieksanjoen yhdistelmäkantaa, mikäli sitä on saatavissa. Lieksanjokeen istutettavien järvilohien ja taimenten keskinäisessä suhteessa sekä rasvaevällisten ja REL-merkittyjen suhteessa voidaan joustaa mm. istukkaiden saatavuuden mukaan tai mikäli muut esim. kannanhoidolliset tai tutkimukselliset syyt niin edellyttävät.

Istutusajankohdat ilmoitetaan istukkaiden vastaanottajille mahdollisimman hyvissä ajoin ennen istutustapahtumaa. Vastaanottajana voi toimia ko. istutuspaikan vesialueen omistajatahon (osakaskunnan) edustaja tai esim. kalatalousalueen toimihenkilö.

Mahdollisesti käyttämättä jäävä kalatalousmaksu tai osa siitä siirtyy seuraavana vuonna käytettäväksi. Mahdolliset tulevat kalatalousmaksujen indeksikorotukset jaetaan ko. velvoitteen, suunnitelman mukaisten, istukaslajien kesken.

Kalatalousmaksuilla tehtävissä istukas- ja muissa hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) säännöksiä, Val-

tion hankintakäsikirjan 2017 (VM 29/2017) periaatteita ja kansalliset kynnsarvot alitavissa hankinnoissa ELY-keskusten hankintaohjetta. Hankintasopimuksissa varataan 1-2 vuoden siirtymäaika sekä taimenen että järvilohen tuottajille mm. ikäluokan ja tavoitekoon saavuttamiseksi. Velvoitehoito kokonaisuudessaan toteutetaan MMM:n ohjeiden mukaisesti.

Päätöksen perustelut

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on laatinut kalatalousmaksuille käyttösuunnitelman maa- ja metsätalousministeriön antaman ohjeen (81/15/2012, 29.5.2012) mukaisesti. ELY-keskus on kuullut hallintolain (434/2003) sekä vesilain (587/2011) mukaisesti mm. haitta-alueilla toimivia, jakelussa mainittuja asianosaisia. ELY-keskus oli jo suunnitelmaluonnoksen valmisteluvaiheessa pyytänyt Pielisen-Karjalan kalatalousalueen hallitukselta näkemystä muutostarpeista sekä käynyt sähköpostikeskusteluja eri tahojen, mm. Luken edustajan kanssa. Lisäksi ELY-keskus on ottanut huomioon Pielisen-Karjalan kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman sekä kalavarojen hoitoa koskevat valtakunnalliset ja alueelliset ohjelmat.

ELY-keskus vahvistaa uudet kalatalousmaksujen käyttösuunnitelmat tarkastellen Lieksanjokea ja Pielistä yhtenä velvoitekokonaisuutena aiemman menettelyn mukaisesti. Velvoitehoidon lähtökohtana on aina lupapäätös, esimerkiksi voimalaitosten velvoitteilla kompensoidaan voimalaitosrakentamisesta sekä kannanhoidolle että kalastukselle aiheutuneita vahinkoja. Istutukset painottuvat velvoitepäätösten mukaisesti Lieksanjoen alueelle. Kaikkien alueelle kohdistuvien kalatalousmaksuvelvoitteiden hoitotoimenpiteet on pyritty yhteen sovittamaan ottaen samalla huomioon mm. järvilohi- ja taimenkantojen hoitosuunnitelmien tavoitteet ja toimenpiteet, mahdolliset Pielisen-Karjalan kalatalousalueen sekä osakaskuntien, Luonnonvarakeskuksen (Luke) ja Metsähallituksen kannanhoidolliset tai tutkimukselliset istutukset sekä näihin liittyvät tutkimus- ja kunnostushankkeet niiltä osin, kuin ne ovat etukäteen tiedossa. Tässä suunnitelmassa on otettu huomioon myös aiemmin valmistuneet kalataloudelliset selvitykset ja raportit eri vuosilta, esim. istukkaiden merkintähankkeista.

Kalastuslain (379/2015) 75 §:n ja –asetuksen (1360/2015) 15 §:n säädösten mukaisesti osa järvitaimen- ja järvilohi-istukkaista on merkitty rasvaevän poistolla (REL). Kalastusasetuksen 15 §:n mukaan rasvaevänpoistoleikkaus ei kuitenkaan koske ELY-keskuksen hyväksymiä elvytys- ja palautusistutuksia, eli Luken ja velvoitevaroin toteutettuja kannanhoidollisia istutuksia. Rasvaeväleikkauksien avulla eriytetään säilytettäväksi tarkoitetut yksilöt kalastettaviksi tarkoitetuista yksilöistä.

Lieksanjoen kalataloudellisten kunnostusten ja emokalojen ylisiirtojen tuloksena Lieksanjoelta odotetaan lähtevän jatkossa rasvaevällisiä smoltteja vaellukselle Pieliselle. Järvilohi- ja taimenkantoja on silti edelleen turvattava laitosviljelystä saatavilla poikasilla. Saimaan järvilohen toimenpideohjelman 2021-2030 (Piironen, 2021) mukaan valtion sopimusviljelyn järvilohi-istukkaita suunnataan jatkossa Lieksanjokeen aiempaa suurempi määrä. Näin ollen kannanhoidollisten, rauhoitettujen, rasvaevällisten järvilohien määrä Pielisellä voi kasvaa nykyisestä. Kalatalousmaksuvelvoitteita onkin kohdistettu aiempaa enemmän rasvaeväleikkattujen (REL) järvilohien ja taimenten istutuksiin kompensoimaan kalastukselle aiheutuneita haittoja Pielisellä. Istukkaiden koon suhteen noudatetaan myös aiempaa käytäntöä. Smolttien merkintätutkimusten

perusteella alle 20 cm mittaisten viljeltyjen vaelluspoikasten selviytymismahdollisuudet ovat erittäin heikot. Sen takia istutuksissa käytettävien 2-vuotiaiden istukkaiden koko tulisi olla vähintään 22 cm, ja osa istukkaista voi olla myös 3-vuotiaita.

Pielisen järvaltaalle suoraan kohdistuvat jätevesien johtamiseen liittyvät velvoitteet Nurmeksen ja Juuan alueilla on kohdistettu yksinomaan kalastettavan järvitaimenkannan tukemiseen ja jatkuvat rasvaevälekattujen (REL) 3-vuotiaiden taimenten istutuksina entisen kaltaisina. Nurmeksen istutuspaikkaa on muutettu lähemmäksi taajamaa ja voimakkaimman haitan aluetta.

Päätös kalatalousmaksun käyttösuunnitelman vahvistamisesta on tehty noudattaen, mitä hallintolaissa ja vesilaissa säädetään. Päätös annetaan tiedoksi ja siitä tiedotetaan vesilain 11 luvun 22 § säädetyllä tavalla. Tämä on otettu huomioon kohdissa *'Päätöksen tiedoksianto'* ja *'Päätöksestä tiedottaminen'* – esitetyllä tavalla.

Tuloksellisuuden seuranta

Velvoitehoidon tuloksellisuutta, kalakantojen sekä alueen yleistä kalataloudellista tilaa seurataan mm. Lieksanjokeen ja Pieliseen kohdistuvien kalataloudellisten velvoite-tarkkailujen sekä erillisten tutkimushankkeiden avulla. Lieksanjoen emokalojen kutupyynnistä, ylisiirroista, tutkimus- ja seurantahankkeista sekä muista vastaavista toimenpiteistä ELY-keskus saa tietoja suoraan eri toimijoilta. Esimerkiksi Lieksanjoen NOUSU-vaelluskalahanke tulee tuottamaan merkittävästi tutkimus- ja seurantatietoa vuosien 2022-2024 aikana. Velvoitetarkkailuista toimitetaan ELY-keskukselle yhteen-veto toteuttamisvuosilta, ja kattavampi kooste hyväksytyyn ohjelman mukaisina määräaikoina toiminnan päättymiseen asti.

Raportointi

Kalastuslain (379/2015) 74 §:n mukaisesti kaikista istutuksista tallennetaan tiedot kolmen kuukauden kuluessa kalastuslain 94 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun istutusrekisteriin.

ELY-keskus raportoi kalatalousmaksujen käytöstä vuosittain Pielisen-Karjalan kalatalousalueelle, luvan haltijoille sekä pyynnöstä myös muille. ELY-keskus voi toimittaa kalatalousmaksun toteutumisasiaportin yhteydessä myös mahdollisesti ko. vuonna valmistuneiden kalataloustarkkailujen raportteja aiemman menettelyn mukaisesti.

Jatkotoimenpiteet

Tämä kalatalousmaksujen käyttösuunnitelma on voimassa vuoden 2028 loppuun saakka. Uusien suunnitelmien laadinnassa otetaan huomioon mm. saadut tuloksellisuuden seurantatulokset ja sen hetkiset kantojen hoidon tarpeet sekä kuullaan asianosaisia tahoja uudelleen.

Kalatalousmaksujen käyttösuunnitelmaa voidaan tarvittaessa muuttaa myös kesken suunnitelma-ajanjakson, esim. jos istukaslajin, iän tai kokoluokan vaihtaminen osoittautuu pysyvästi tarpeelliseksi tai kalatalousmaksu uudessa, lupaehtojen tarkistamista koskevassa vesitalous – tai ympäristöluvassa on muuttunut oleellisesti. ELY-keskus tiedottaa merkittävistä muutoksista jakelussa mainituille tahoille tai vahvistaa tarvittaessa ko. maksua koskevan uuden kalatalousmaksun käyttösuunnitelman.

Kalatalousmaksun tarkistaminen

Vuosittain maksettavaksi määrättyjä kalatalousmaksuja peritään tarkistettuna kustannustason nousua vastaavaksi vesilain (587/2011) 3 luvun 22 §:n nojalla.

Sovelletut oikeusohjeet

Vesilaki (587/2011) 3 luku 15 § ja 22 §, 11 luku 22 §, 15 luku 1 §
Kalastuslaki (379/2015) 74 §, 75 § ja 94 §
Valtioneuvoston asetus kalastuksesta, ns. kalastusasetus (1360/2015) 15 §
Hallintolaki (434/2003) 41 § ja 62 a §

Kalatalousvelvoitteisiin liittyvien tehtävien siirto maa- ja metsätalousministeriöltä työvoima- ja elinkeinokeskuksille (MMM:n päätös dnro 2643/717/2007, 27.9.2007).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta hakemalla oikaisua Itä-Suomen aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimusosoitus on liitteenä.

Allekirjoitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt kalatalousasiantuntija Heli Peura ja ratkaissut johtava kalatalousasiantuntija Timo Turunen.

Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla liitteen jälkeen.

Lisätiedot

Heli Peura puh. 0295 026 088, sähköposti heli.peura@ely-keskus.fi

Liitteet Oikaisuvaatimusosoitus Itä-Suomen aluehallintovirastolle

Päätöksen tiedoksi, jakelu *(sähköpostitse, mikäli mahdollista)*

Pielisen-Karjalan kalatalousalue
Metsähallitus
Luonnonvarakeskus
Lieksan, Nurmeksen, Juuankylän ja Nunnanlahden osakaskunnat
Lieksa, Nurmes ja Juuka / ympäristönsuojeluviranomainen

Kemijoki Oy, Pankakosken voimalaitos
Pankakoski Mill Oy, Pankakosken tehdas
Lieksan kaupunki/Lieksan Vesi, jätevedenpuhdistamo
Nurmeksen Vesi Oy, Mikonsalmen jätevedenpuhdistamo
Juuuan kunta, jätevedenpuhdistamo
Tulikivi Oyj, Vaaralammen ja Koskelan kaivospiirit

Päätöksestä tiedottaminen

Julkinen kuulutus päätöksen antamisesta päätöslitteineen on nähtävänä Lieksan ja Nurmeksien kaupungissa ja Juuan kunnassa sekä ELY-keskuksen verkkosivuilla (www.ely-keskus.fi > Etusivu > Ajankohtaista > Kuulutukset ja ilmoitukset > Alueellista tietoa, valitse: Pohjois-Savo) 15.7.2022 asti.

Päätöksestä tiedottamista sanomalehdessä pidetään ilmeisen tarpeettomana, koska päätös saatetaan suoraan tiedoksi asianomaiselle kalatalousalueelle ja kalaveden omistajille sekä ao. ympäristönsuojeluviranomaiselle.

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen kalataloustarkkailusuunnitelman, kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaan päätökseen ja näiden käsittelystä perittäviin suoritemaksuihin saa hakea oikaisua **Itä-Suomen aluehallintovirastolta**.

Oikaisuvaatimusaika

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiseen on **kolmekymmentä (30) päivää** tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Oikaisuvaatimusaika päättyy 15.7.2022.**

Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Kirjallinen oikaisuvaatimus on osoitettava **Itä-Suomen aluehallintovirastolle** ja siinä on ilmoitettava

- vaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta;
- postiosoite ja puhelinnumero, sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisua vaativalle voidaan toimittaa;
- päätös, johon muutosta haetaan;
- miltä kohdin ja mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi;
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on oikaisuvaatimuskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Vaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä, ellei kirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla). Asioitaessa sähköisesti allekirjoitusvaatimuksesta on säädetty erikseen.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä perustaa vaatimuksensa, jollei niitä jo aiemmin ole toimitettu viranomaiselle;
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai selvitys asiamiehen toimivallasta

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Vaatimuskirjelmä on toimitettava määräajassa **Itä-Suomen aluehallintovirastoon**. Oikaisuvaatimusasiakirjat voi toimittaa henkilökohtaisesti, tai lähettäjän vastuulla myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin oikaisuvaatimusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun vaatimuskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen käsittelymaksu

Oikaisun hakijalta peritään aluehallintovirastossa asian käsittelystä maksu 130 €. (Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista tammi-maaliskuussa vuonna 2022, 27.12.2021/1230.)

Itä-Suomen aluehallintoviraston Mikkelin päätoimipaikan yhteystiedot

Postiosoite	PL 2, 13035 AVI
Käyntiosoite	Raatihuoneenkatu 5, 6. krs, Mikkel
Sähköposti	kirjaamo.ita@avi.fi (Sähköpostin liitetiedostojen maksimikoko 50 Mt)
Puhelinvaihe	0295 016 800
Faksi	015 760 0150
Avoinna (virka-aika)	ma-pe klo 8.00 – 16.15

Tämä asiakirja POSELY/1345/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POSELY/1345/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Peura Heli 07.06.2022 14:54

Ratkaisija Turunen Timo 07.06.2022 14:53